

Οργανώνεται η μόνιμη έκθεση στον ταφικό τύμβο της Μικρής Δοξিপάρας-Ζώνης, στην Ορεστιάδα του Έβρου

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Στην οργάνωση μόνιμης αρχαιολογικής έκθεσης στον ταφικό τύμβο της Μικρής Δοξিপάρας-Ζώνης, στην Ορεστιάδα, στην Περιφερειακή Ενότητα του Έβρου, προχωρά το Υπουργείο Πολιτισμού. Ο τύμβος της Δοξিপάρας αποτελεί μια μοναδική κιβωτό γνώσεων καθώς σε αυτόν απαντούν όλες οι πρακτικές που σχετίζονται με τις ταφικές τελετουργίες της ανώτερης κοινωνικής τάξης της ρωμαϊκής Θράκης: Από την καύση νεκρών και τη θυσία αλόγων και σκύλου μαζί με την καύση του κυρίου τους, μέχρι την προσφορά ολόκληρων αμαξών, την τέλεση μεταθανάτιων τελετουργιών και την ανέγερση τύμβου.

Η Υπουργός Πολιτισμού, Λίνα Μενδώνη, δήλωσε:

«Ο ταφικός τύμβος της Μικρής Δοξιάρας - Ζώνης αποτελεί ένα μοναδικό μνημείο. Πρόκειται για τον μεγαλύτερο τύμβο αυτοκρατορικών χρόνων στην περιοχή και τον μόνο που καλύπτει τόσο καλά διατηρημένα τροχοφόρα οχήματα. Η ανασκαφή του, που ξεκίνησε το 2002, αποκάλυψε πέντε άμαξες, ταφές ανθρώπων και ζώων και πλήθος οργανικών υλικών, αποτυπώνοντας, με μοναδικό τρόπο, τις ταφικές τελετουργίες της ανώτερης κοινωνικής τάξης της ρωμαϊκής Θράκης. Η μόνιμη έκθεση θα φιλοξενηθεί σε ειδικά σχεδιασμένο κτήριο προστασίας, με θολωτή οροφή που αναπαριστά τα όρια του τύμβου. Το 2021, σε άριστη συνεργασία με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, το έργο εντάχθηκε στο οικείο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με προϋπολογισμό περίπου 14.000.000 ευρώ. Ευχαριστώ θερμά τον φίλο Περιφερειάρχη Χριστόδουλο Τοψίδη και την Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας για την διαχρονικά εξαιρετική συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού. Στόχος της μουσειολογικής και μουσειογραφικής μελέτης είναι η διαμόρφωση ενός χώρου που θα δίνει στον επισκέπτη την αίσθηση ότι βρίσκεται εντός ταφικού χώρου, όπου κυριαρχούν η ησυχία και ο σεβασμός προς τους νεκρούς. Παράλληλα, ο επισκέπτης θα δύναται, βιωματικά, να αισθανθεί και να κατανοήσει σημαντικές όψεις της ταφικής τελετουργίας του τύμβου. Η λειτουργία του μουσειακού χώρου αναμένεται να συμβάλει καθοριστικά στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του Έβρου και της ευρύτερης περιοχής της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης».

Βασική αρχή της ανάδειξης των ταφικών συνόλων είναι η διατήρηση της ανασκαφικής εικόνας των λάκκων των καύσεων, των αμαξών και των αλόγων, ως αδιάσπαστη ενότητα. Η έκθεση αναδεικνύει τα σκελετικά κατάλοιπα 15 αλόγων και ενός σκύλου -ένδειξη ότι ο ιδιοκτήτης της άμαξας ασχολούνταν με το κυνήγι- καθώς και περίπου 250 αρχαιότητες, που βρέθηκαν στον τύμβο. Η αναπαράσταση των καύσεων και των ταφών συνιστά το κυρίαρχο θέμα του Μουσείου. Στα κινητά αρχαιολογικά ευρήματα της ανασκαφής περιλαμβάνονται πολυάριθμα κτερίσματα, μεταλλικά εξαρτήματα των αμαξών, διακοσμητικά στοιχεία από την ιπποσκευή των αλόγων, αλλά και οργανικά υλικά. Οι ιατρικές εργαλαιοθήκες της Δοξιάρας είναι διεθνώς οι καλύτερα διατηρημένες του είδους, από τους αυτοκρατορικούς χρόνους.

Η εκθεσιακή αφήγηση διαρθρώνεται σε πέντε ενότητες, με πλούσιο εποπτικό και πολυμεσικό υλικό. Η πρώτη ενότητα συνιστά την απαραίτητη εισαγωγή στο χωρόχρονο του μνημείου. Στις ενότητες 2-5 αναπτύσσονται οι θεματικές: «Ποιοι ήταν οι άνθρωποι που τάφηκαν στον Τύμβο της Δοξιάρας;», «Οι άμαξες στον αρχαίο κόσμο: Οχήματα με πολλές σημασίες», «Πεθαίνοντας στη Θράκη. Ταφικές

τελετουργίες των ρωμαϊκών χρόνων», «Η τελευταία νεκρή του Τύμβου ήταν γυναίκα». Η έκθεση θα είναι προσβάσιμη σε εμποδιζόμενα άτομα, αλλά και σε επισκέπτες με δυσχέρειες όρασης.

Οι μουσειογραφικές αρχές της έκθεσης άπτονται της διαμόρφωσης μιας ευκρινούς και απλής αφηγηματικής πορείας, αλλά και της εξασφάλισης των κατάλληλων συνθηκών για τη διατήρηση, την προστασία και την ανάδειξη των αρχαιοτήτων. Ο κεντρικός πυρήνας της έκθεσης διαμορφώνεται σε δύο επίπεδα, ισόγειο και όροφο. Στο ισόγειο, διαμορφώνεται χώρος πολλαπλών χρήσεων για διαλέξεις, εκδηλώσεις και προβολές. Το δυτικό τμήμα του διαμορφώνεται σε εκθεσιακό χώρο και το ανατολικό ως αποθήκη. Στον όροφο εγκαθίστανται οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του κτηρίου. Το έργο περιλαμβάνει τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, με πρόσβαση για άτομα με κινητικά προβλήματα, χώρους στάθμευσης και βοηθητικές εγκαταστάσεις, ώστε να μπορεί να υποδεχθεί μεγάλο αριθμό επισκεπτών και να λειτουργήσει ως σημαντικό κέντρο πολιτισμού και έρευνας.

Η ανασκαφή του ταφικού τύμβου της Μικρής Δοξιάρας-Ζώνης ξεκίνησε, το 2002, υπό τη διεύθυνση του Διαμαντή Τριαντάφυλλου, φέρνοντας στο φως τέσσερις ταφές-καύσεις, με πολυάριθμα κτερίσματα, υπολείμματα προσφορών, πέντε άμαξες με τα υποζύγιά τους, δύο ταφές αλόγων. Τα αρχαιολογικά δεδομένα χρονολογούν το σύνολο μεταξύ του 100 και του 150 μ.Χ. Η πρακτική της ταφής αμαξών και αλόγων μαζί με τους νεκρούς ιδιοκτήτες τους, απαντά σε πολλές περιοχές, στην Ευρώπη και στην Ασία. Η προσπάθεια προστασίας και ανάδειξης του τύμβου ξεκίνησε το 2004. Το 2020, εγκρίθηκε η μελέτη συντήρησης και αποκατάστασης των ευρημάτων. Το 2021, το έργο εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 2014-2020» και ξεκίνησε η κατασκευή του μουσειακού κελύφους. Το 2024, εγκρίθηκε η μουσειολογική μελέτη για τον ταφικό τύμβο. Το 2025 εγκρίθηκε η μουσειογραφική μελέτη. Ο αρχαιολογικός χώρος με το σύνολο των υποδομών προγραμματίζεται να αποδοθεί το 2027.

Ταφή άμαξας Β

Αποτύπωση της κυκλικής πορείας της έκθεσης

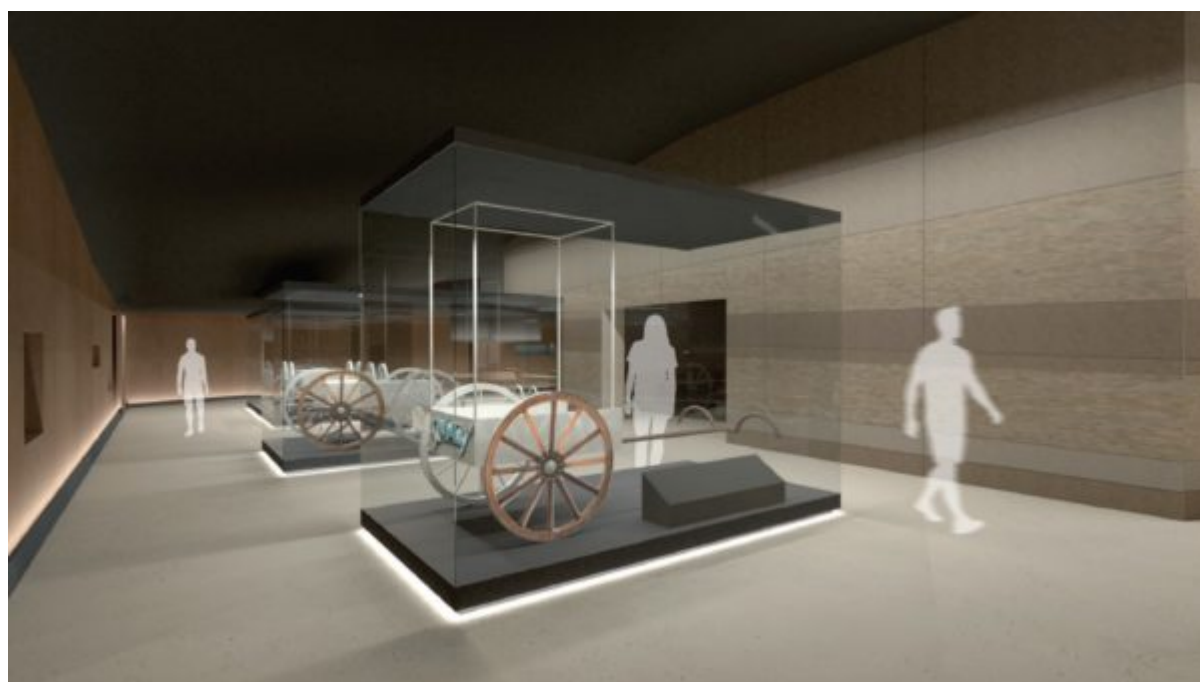
Φωτορεαλιστική απεικόνιση έκθεσης

Φωτορεαλιστική απεικόνιση εκθεσιακής ενότητας

Φωτορεαλιστική απεικόνιση του λάκκου της άμαξας Α

Φωτορεαλιστική απεικόνιση των αμαξών. Πορεία προς τον Κάτω Κόσμο

Φωτορεαλιστική απεικόνιση. Χώρος διάδρασης

Φωτορεαλιστική απεικόνιση του κτηρίου βοηθητικών χρήσεων